

Donostia Kultura
Balantzea

2024

Donostia Kultura Balantzea

Parte-hartze datu bikainekin itxi du 2024. urtea Donostia Kulturak.

Adibidez: **Jazzaldiak 185.600 lagun erakarri** zituen bere 59. edizioan, eta ordainpeko ikuskizunen erdietan agortu egin ziren sarrerak. San Telmo Museoak, halaber, berriro gainditu zuen **150.000 bisitariren** kopurua (151.290, zehazki), izen handiak protagonista izan zituzten erakusketei esker, hala nola **Chillida, Basterretxea, Martín Santos, Galarza** eta **Azkarate**.

Liburutegien eta Kultur Etxeen kasuan ere igo egin ziren zifrak. Horrela, **milioi bat bisita baino gehiago jaso zuten berriz ere Kultur Etxeek**, 1.008.400 hain zuzen ere. Liburutegietako zerbitzuetan gertatutako igoerari (**870.197 bisitari**), programatutako **5.804 jardueri** eta egindako **ikastaroei (580)** esker gertatu zen hori. Izan ere, Adimen Artifizialaren aro honetan, are ezinbestekoagoa eta indartsuagoa da aurrez aurreko kultura. Horixe erakusten du **Donostia Kulturako Liburutegien sareak egunean 3.151 lagun**en bisita jaso izanak; gainera, **480.923 mailegu** egin ziren, eta **1.907 jarduera eskaini** zitzaizen 42.384 laguni.

Horrek guztiak adierazten du Donostia Kulturak hazten jarraitzen duela, baina, batez ere, **hiri honen kultura-osasunaren erakusgarri** da. Izan ere, herritarrak zein sektorea lagun izan zituen Donostia Kulturak 2024ko ekitaldian. Horixe berresten du sarreren salmentak: **3,5 milioi euro inguruko** diru-sarrerak eskuratu ziren **sarreren salmentarekin** (193.000 ikuskizunetan, eta 151.290 San Telmo Museorako sarreretan). Horri babesletzak gehitzen badizkiogu, **6 milioi euro baino gehiagoko diru-sarrerak** izan zituen Donostia Kulturak; eta Udalaren 26 milioi euroko ekarpenarekin, **32 milioiko aurrekontua** izan zuen Erakundeak.

Markak hautsi ziren, halaber, Donostia Kultura klubeko **bazkide** kopuruari dagokionez ere. **125.265 txartel** daude dagoeneko, horietako 5.055 berriak, 2024koak, eta %76 donostiarren eskutan daudenak. Erabiltzaile aktiboen portzentaje handiena Amarako bizilagunek osatzen dute (%18); ondoren daude Gros (%13) eta Antiguoa (%11); adin-tarteari dagokionez, 46 eta 64 urte bitartekoena da multzo handiena (%41,61), eta 30 eta 44 urte bitartekoena hurrengoa (%24,80). Eta gehienak emakumeak dira: %60, eta gizonezkoak %40.

Sektoreak ere ondo erantzun zion Donostia Kulturaren inbertsio gero eta handiagoari. **7.943.871€** bideratu dira zuzenean **sortzaileengana** (%3 gehiago), eta -guztira- 12.000.000€-ko ekarpena egin da tokiko kultura-industriarako.

Hona hemen azkeneko bi datu: 2024an, **langileak egonkortzeko prozesua amaitu** zuen Donostia Kulturak eta, aldi berean, Enplegu Eskaintza Publikoko deialdi arrunt berriak ireki zituen. Eta erakundearen Ekoizpen Unitateak maila handiko 683 ekoizpen eszeniko egin zituen.

Publikoa lagun izan zuen Donostia Kulturak 2024an, 350.000 sarrera salduta.

Donostia Kulturak 8 milioi euro inguruko zuzeneko inbertsioa egin zuen sortzaileetan.

Kultur Etxeek berriro gaintitu zuten milioi bat bisitariren kopurua 2024an, eta Donostia Kultura osoak berreskuratu zituen pandemia aurreko zifrak (errekor berrieekin).

Ikus dezagun informazioa modu xehatuagoan, departamentuz departamentu edo programaz programa:

Kultur Etxeak

Esan bezala, milioi bat erabiltzaile baino gehiago izan zituzten kultur etxeek, eta nabarmendu behar da, jaialdi handien hiri honetan, batzuetan ahaztu egiten zaigula herritarrak nola inplikatzeko diren askoz sarriagoa (egunerokoa, askotan) eta parte-hartzaileagoa (ikastaroak, lehiaketak, liburu-maileguak, etab.) den kultura-eskaintza batean. 2024. urtean, pandemia baino lehenagoko parte-hartze zifrak lortu ziren berriz ere.

2024KO EKITALDI NABARMENAK

Egia Kultur Etxeak koordinatzen duen **Glad is the Day** jaialdiak arrakasta itzela izan zuen. 15.000 lagun baino gehiagorekin, Egia eta inguruak musikaz, jardueraz eta giro paregabeaz bete zituen jaialdiak, kultura-egutegiaren barruan ekitaldirik gustukoenetako bat bezala finkatuz.

Literaktum literatura jaialdiak *Letrak zeruertzean* gaia izan zuen erdigunean, eta espektatiba guztiak gainditu zituen, 8.400 laguneko parte-hartzearekin. Kalitatezko egitarau anitzarekin, berriro erakarri zuen dagoeneko leiala den publikoaren arreta, hiriko kultura-erreferenteetako baten bere lekua berretsiz.

Poltsiko Antzerkiak, harrizko eta entretenitzeko duen helburuari irmo eutsiz, tabernetara eta hurbileneko espazioetara eraman zituen arte eszenikoak, publikoaren harrera bikainarekin.

Egia Kultur Etxearen **dantza eta zirku zirkuituek** erakargarritasun handia izaten jarraitu zuten Gazteszenan, proposamen berritzaileak eta kalitate handiko ikuskizunak konbinatuz.

Udal Euskara Zerbitzuarekin lankidetzan antolatutako **Bilintxen menda** jardunaldietan, izen handiko bertsolariek hartu zuten parte, hala nola **Sebastian Lizaso, Maialen Lujanbio, Andoni Egaña, Amets Arzallus** eta **Beñat Gaztelumendik**.

IKASTAROAK ETA ZERBITZUAK

Ikastaroek jarraitzen dute izaten eskari handieneko zerbitzuetako bat. 2024an, **580 ikastaro inguru** bete ziren (900 baino gehiagoko eskaintza batetik), eta **9.718 donostiarrek** hartu zuten parte; horrela, kultur etxeek indarra hartzen jarraitu zuten milaka lagunentzako, ikaskuntza eta garapen pertsonalerako gune gisa.

San Telmo Museoa

2024a oso urte positiboa izan zen. San Telmo Museoak publikoaren erantzun bikaina jasotzen jarraitu zuen erakusketen eta bestelako jardueren arloan egin zituen proposamenetan, eta aurreko urtekoaren antzerakoa izan zen bisitarien guztizko zifra: **151.290 bisitari**; horrela, aurrez gertatutako igoera nabarmenarekin jarraitu zuen. 2024. urtearen kasuan ere, azpimarratzekoa izan zen museoko bazkideen etengabeko babesa.

Hiru urteurrenek hartu zuten protagonismoa programazioan –**Chillida**, **Basterretxea** eta **Martín Santos**–, eta **Galarza Funtsaren** argazkiak eta **Isabel Azkarateren** lanaren lagin bat ere jarri zituen ikusgai.

Euskal sorkuntza garaikidea euskal artearen aretoaren eraberritze garrantzitsu batekin aurkeztu zen museoan, **100 urte. Modernoa eta/edo garaikidea** erakusketarekin, eta Museo Bikoitza eta Artea Abian proiektuekin; **Maddi Barberrek** eta **Xare Álvarezek** hartu zuten parte proiektu horietan.

Gainera, *Nabarmendutako obra* programa jarri zen abian; programa horren barruan, pieza bereziak aurkeztu ziren, tartean, Vilcheseko kondesaren koadroa, Prado Museoaren **Lotzen gaituen artea** egitasmoaren eskutik iritsi zena Donostiara, bai eta garai bateko Kursaal Kasinotik berreskuratutako margolan bat ere.

Sormenarekin eta ondarearekin lotutako jarduerak hartzen dituen *Erronkak* programaren barruan, argazki-liburuaz gain, askotariko hitzaldiak, tailerrak, topaketak eta aurkezpenak batzen zituen programazioa antolatu zuten.

Museoak ondarearen inguruan lanean jarraitu zuen; alde batetik, objektuen kontserbatu eta zaharberrituta eta, bestetik, erosketen eta dohaintzen bitartez, pieza berriak eskuratuta.

Euskal kulturarekin eta gizartearekin lotura duten **554 objektu eta artelan** eskuratu ziren 2024an, erosketa edo dohaintza bidez.

Horien artean, nabarmentzekoa da **Tomás Hernández Mendizabal** artistaren 501 bozetoz eta kartelez osatutako sorta, beste hainbat egileren lanekin batera, hala nola **Juan Pérez Agirregoikoa**, **Damaris Pan**, **Néstor Basterretxea**, **Elena Asins**, **Idoia Montón**, **Remigio Mendiburu**, **José Antonio Sistiaga**, **Itziar Bilbao** eta **Rosa Valverde**.

Urtean zehar, **367 objektu** zaharberritu ziren. 2024an, 10.000 bat lagunek egin zituen bisita gidatuak museoan.

Liburutegiak

2024an, Donostiako liburutegi-sareak **%6,79ko igoera izan zuen mailegu kopuruari dagokionez, eta %10,68koa, berriz, bisitari kopuruari dagokionez**. 870.197 bisitari izan zituzten liburutegiek (3.151 lagunekoa da eguneroko bisitari kopurua), eta 480.923 mailegu eta 1.907 jarduera egin ziren, 42.384 lagunene parte-hartzearekin; horrenbestez, aurreko urtearekiko %9,86ko igoera izan zuen bertaratutakoen kopuruak.

480.923 mailegu egin ziren guztira, **1.743 mailegu egunean**. Guztizko kopuru horretatik, 174.517 haur-liburu maileguak dira, aurreko urtean baino %10,25 gehiago. **Biztanle bakoitzeko maileguen kopurua 2,57koa** izan zen (186.667 biztanle), beraz, Espainiako batez bestekoaren barruan mantendu zen, eta Europako batez bestekotik gertu (biztanle bakoitzeko 3 mailegukoa da Europako batez bestekoa).

2024an mailegu gehien egin zuen liburutegia Liburutegi Nagusia izan zen, **99.853** mailegurekin, aurreko urtean baino %7,43 gehiago; Okendoko Liburutegia gelditu zen hurrengo postuan rankingean, 71.702 mailegurekin, eta ondoren Ernest Lluch, 70.695ekin; horien kasuan ere igo egin zen mailegu kopurua aurreko urtearekiko, %3,15 eta %6,10, hurrenez hurren. Horien ondoren

daude Aieteko liburutegia, 53.679 mailegurekin, eta Tomasene liburutegia, 33.437rekin. Gainerako liburutegiek ere oso urte ona izan zuten, izan ere, guztietan igo edo mantendu zen mailegu kopurua.

Funts bibliografikoen **erosketa-gastua** 321.340 eurokoa izan zen; kopuru horretatik, 132.000 euro gastatu ziren literaturan. Gainera, 88.915 euroko gastua egin zen aldizkako argitalpenetan. Guztira, beraz, **410.255 euroko** gastua egin zen, hau da, biztanle bakoitzeko 2,20 eurokoa, eta bazkide bakoitzeko 3,77 eurokoa, iaz baino %13,51 gehiagokoa. Garrantzitsua da azpimarratzea Donostia Kulturak material berriak erosteko egiten duen ahalegin ekonomikoa, irakurleak lan berriez gozatu ahal izan dezan.

Irakurketa-kanaletan inskribatutako bazkideen kopurua 108.937 lagun edo erakundetara iritsi zen, 5.000 bazkide berrirekin. Horietatik 28.264 bazkide aktiboak izan ziren, hau da, mailegu-zerbitzua gutxienez behin erabili dutenak; bazkide guztien %26,36 izan ziren.

Horregatik guztiagatik, Donostia Kulturaren indar bultzatzaile nagusiak eta, ondorioz, baita hiriko kultura-eskaintzarenak ere.

Jaiak

2024ko edizioan, **154 danbor-talde mistok**, gizonezkoz osatutako bostek eta emakumez soilik osatutako batek hartu zuten parte. Danbor-taldeek eurek emandako datuen arabera, **21.306 helduk** hartu zuen parte danbor-talde horietan; emakumeak izan ziren %54,23, eta %45,76 gizonezkoak.

Abuztuaren 11tik 17ra ospatu zen **2024ko Aste Nagusia**. Guztira, **376 jarduera** antolatu ziren zazpi egun horietarako. Aste Nagusi **bikaina** izan zen, **aho-zapore oso ona** utzi zuen, eta ia ez zen gora-behera aipagarriarik egon. **59.000** lagun

joan ziren **Saguseko** kontzertuetara. Eta **585.000 bat lagunek** gozatu zuten astean osoan zehar **piroteknien bildumez**.

Hona hemen jaiekin lotutako beste zifra batzuk: 2024ko Aratusteetako 26 konpartsak; San Joan bezperako 20 suak; Euskal Jaietako 60 ekitaldiak; San Tomas azokako 162 postuak; eta Kontxako Banderako estropadetako emakumezkoen 20 traineruak eta gizonezkoen 23 traineruak. Donostiako Arraun Lagunak eta Bermeo izan ziren irabazleak.

Jaialdiak

JAZZALDIA

Erabateko arrakasta izan zuen **Donostiako Jazz Jaialdiaren 59. edizioak**, alde batetik, izan zuen maila artistiko eta musika-maila bikainagatik eta, bestetik, jendearen erantzun ezin hobeagatik, ia kontzertu guztiak egon baitziren jendez gainezka; guztira, **185.600** entzule izan zituen jaialdiak.

165.000 lagun erakarri zituzten **doako** kontzertuek, eta **20.604 lagun**, berriz, **ordainpekoek**; horrela, Jaialdiaren historiako marka guztiak hautsi ziren. 32 herrialde ezberdinetatik erosi ziren sarrerak, 13 kontzertutan agortu egin ziren, eta salgai jarritako zenbakitutako sarrera guztien %88,8 saldu ziren.

GIZA ESKUBIDEAK

8.001 ikusle joan ziren Jaialdiko zinema-proiektzioetara. Konpromisoa eta kontzientzia eraikitzen lagundu nahi duen jaialdi honen aurtengo edizioa apirilaren 12tik 19ra ospatu zen. Erantzun bikaina jaso zuen publikoaren aldetik, eta euskal zinemaren presentzia handia izan zen, baita palmaresean ere.

BELDURREZKO ZINEMAREN ASTEA

35. Astea (urriak 25-azaroak1) berriro izan zen fantasiazko eta beldurrezko nazioarteko zinemarik onenaren erakusleihoa. Kalitate eta aniztasun jai, proiektzioetara **11.318 ikusle** erakarri zituen (2023ko edizioan baino gehixeago); gainera, **9.735 lagunek** hartu zuen parte aldi berean antolatu ziren jardueretan.

DFERIA

XXX. urteurrena ospatu zuen dFERIAk, eta sentsazio bikainekin, gainera. **14.284 lagun** izan ziren antolatutako jarduera guztietan: 8.227 ikuskizunetara, batez beste %84,48ko okupazio-mailarekin, eta 6.057 dFERIAko jarduera profesional eta ekitaldietara.

Proposamenei dagokienez, ikuskizunen kopuru handi bat (%60) estreinaldiak izan ziren modu batean edo bestean: bi mundu mailan, beste bat Europa mailan, hiru estreinaldi Estatuan eta hamar Euskal Herrian. Diziplinei dagokienez, %52 antzerkia izan zen, beste %44 dantza, %4 diziplina anitzak. Konpainien jatorriari dagokionez, %40 euskal konpainiak izan ziren (10), %36 espainiarrak (6) eta %24 nazioartekoak. Italia, Kuba eta Argentinakoak izan ziren jaialdian parte hartu zuten nazioarteko konpainiak.

Akreditatutako lagunen kopuruak dFERIAk izandako marka guztiak hautsi zituen eta 2023arekin alderatuz ia %14 igo da. Guztira, **614 profesional** etorri ziren. Horietatik, 228 programatzaileak,

76 banatzaileak, 204 ekoizleak edo konpainia-ordezkariek, 55 erakundeak, 23 kazetariak eta kritikariak, eta 28 beste sektore batzuetako profesionalak. Nabarmendu behar da **nazioarteko profesionalen** kopuruak ere hazkunde handia izan duela, %27 ingurukoa, 2023ko datuekin alderatuta. Edizio honek nazioarteko 71 akreditatu izan ditu, eta horietatik 49 programatzaileak eta nazioarteko jaialdiak izan dira. Nazioarteko akreditatuen jatorriari dagokionez, hainbat herrialdeetatik etorri dira: Italia, Lituania, Ukraina, Finlandia, Eslovenia, Georgia, Norvegia, Txile, Uruguai, Kolonia, Brasil...

Programazioa

ZINEMA

Donostia Kulturak programatzen duen asteroko Nosferatu zikloak berriro heldu zion Tabakalera zinema-genero jakin bati, aurtengoan, **Western** estatubatuarrari (1962az geroztikoa). Hogeita hamar proiektio liluragarri baino gehiago egin ziren, pantaila handiak gozatuak izateko pentsatutako zintak berreskuratuz.

Aurrera jarraitu zen Donostia Kulturak diruz lagundutako formatu ertaineko jaialdiekin, hala nola **Dock of the Bay XVIII** (ekainean), film laburren **Donoskino VIII** (urrian), eta **Itsaspeko 48. Zinema Jaialdia** (azaroan). Azkenik, **Bang Bang Zinemak** bere programa bikoitz arrakastatsuak eskaini zituen, horietako bat Beldurrezko Zinemaren Astearekin lankidetzan, eta ez-ohiko beste bat, bere hamargarren urteurrenaren harira.

Arte Eszenikoak

15 ikuskizunek osatu zuen udako antzerki-programazioa. Bi hilabete eta erdiz, **27.000 ikus-entzule** erakarri zituzten Victoria Eugenia Antzokira eta Antzoki Zaharrera, antolatutako **75 emankizunek**.

Iturritik Dantza Jaialdiaren hirugarren edizioa urriaren 15etik 20ra ospatu zen. Guztira, lau dantza-ikuskizun egin ziren aretoan eta beste bi kalean, gehienak euskal konpainienak: **Kukai Dantza, Gero Axular, Eskola Dantza Taldea, Aukeran Dantza Konpainia** eta **Berritza**.

Horrela, Euskal Herri osoan bakarra den **euskarazko antzerki-programazio** erregular bakarra finkatzea lortu dugu. Sortutako eskariaren ondorioz, 2024an, **10.355 ikus-entzule** izan dituzte Donostia Kulturaren eszenatoki ezberdinetan programatutako **22 ikuskizunek**.

Aipamen berezi merezi du **Donostia Antzerki Sariak**, Euskadin euskarazko antzerkiari ematen zaion sari bakarrak; 2024an, **Aitziber Garmendia eta Telmo Irureta** protagonista dituen **Sexberdinak** obrak jaso zuen saria.

9

MUSIKA

Guztira, 23.000 zale erakarri zituzten hiru programazio-bloke handietako 55 kontzertuek:

Bertako proposamenak: **Eñaut Elorrieta, Neomak, Merina Gris, Queralt Lahoz Ruper Ordorika, Mikel Erentxun, Sara Zozaya, Easo Abesbatza, Idoia Asurmendi** eta **Maite Larburu**, besteak beste. Estatu eta nazioarte mailako musikariei dagokienez, **Zaz, Ismael Serrano, Yera Cortés, Israel Fernández** eta **Diego el Morao**.

Musika klasikoak ere izan zuen bere tokia **Donostia Musikak (Andoni Mercero, Josetxu Obregón, Conductus ensemble...)** eta Batura musika zikloak sustatutako proposamenei eta Sasibil Elkarte Lirikoak eskainitako zarzuelei esker (**La Tabernera del Puerto, La Revoltosa** eta **El Caserío**).

Nabarmentzekoa da **Adarra Saria**, euskal musikaren arloko saririk prestigiotsuena, 2024an Donostia Kulturak **Errobi** folk-rock bikoteari (**Anje Duhalde eta Mixel Ducáu**) eman ziona.

Donostia Kulturak hazten jarraitzen du, jarduera, bisitari eta ikusle kopuruari dagokionez. Eta bere handitasunaren erakusgarri, 16 zentroetan egun batean gertatzen diren gauzetako batzuk jasotzen ditu grafiko honek, erakundeak kudeatzen dituen arte eta diziplina guztiei zein herritarren parte-hartzeari dagokionez.

Edozein egun DKn

(batez bestekoa)

EKITALDIAK

20 jarduera edo ekitaldi
2,5 ekitaldi ekoizten dira

LIBURUTEGIAK

3.151 bisita
1.743 mailegu

KULTUR ETXEAK

4.732 bisita

SAN TELMO MUSEOA

700 bisita

ASTE NAGUSIA

53 jarduera / egun 1

JAZZALDIA

30.000 ikusle / egun 1

DANBORRADA

21.000 danbor-jole heldu / egun 1
5.000 haur danbor-jole / egun 1

INBERTSIOAK

26.415 € bideratzen dira sorkuntzara
46.415 €ko inbertsioa tokiko industrian

Profila: erabiltzaile donostiarra, emakumea, Amarakoa eta 45 urte ingurukoa